

ผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาดนตรีสากล เรื่อง หน่วยความรู้เบื้องต้น
เกี่ยวกับดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E
THE RESULTS OF INTERNATIONAL MUSIC COURSE LEARNING
MANAGEMENT ON INTRODUCTION OF INTERNATIONAL
MUSIC OF PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS USING
THE 5E INQUIRY PROCESS

¹ศุภชัย เส้นเกษ และ ²เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม

¹Supachai Sanket and ²Charoenwit Sompongtram

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย

Ratchathani University, Thailand

¹sootzoy2016@gmail.com

Received: September 17, 2023; **Revised:** November 25, 2023; **Accepted:** December 1, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาดนตรีสากล เรื่อง ดนตรีสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ 5E เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางดนตรี และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ 2) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโพธิ์มูลเพี้ยภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐานคุณภาพ และการทดสอบค่าคงที่แบบ t-test แบบ (Depression sample) ผลการวิจัย

¹ นักศึกษา, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

พบว่า 1) ผลการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาศิลปศึกษา หน่วยความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีสากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนในสังกัดจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ 5E ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรีอยู่ในระดับดี ทักษะทางดนตรีอยู่ในระดับสูง 2) เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนกับกระบวนการแสวงหาความรู้ 5E ตามสมมติฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรีของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 3) นักเรียนพอใจกับผลการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรดนตรีสากล โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ 5E ในระดับสูงมาก

คำสำคัญ: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากล, การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E

Abstract

This research aims to 1) study the results of learning management in the international music course Subject: Introduction to international music of Prathom Suksa 6 students using the 5E knowledge-seeking process regarding learning achievement musical skills and satisfaction 2) Compare learning outcomes. Achievement before and after studying The sample group was 14 students of Prathomsuksa 6, Ban Pho Moonphia School, semester 1, academic year 2022, which are schools under the Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization. The tools used in the research are: 1) Multiple-choice pre-learning and post-learning achievement assessment form, 20 items 2) 5 learning management plans, 1 subjective exam, 1 question per plan, 10 points each 3) Satisfaction questionnaire on learning management results unit of basic knowledge about international music of primary school grade 6 students in schools under Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization The 5-level estimation scale used in data analysis were mean, standard deviation, quality. And static t-test (Depression sample). The findings were as follows: 1) The results of learning management in the subject group of art education The unit of basic knowledge about international music. of grade 6 students in schools under the administration of Ubon Ratchathani Province By using the 5E knowledge-seeking process, the student's achievement in music skills was at a good level. The musical skills were at a high level. 2) Comparing students' learning achievement before and after learning with the 5E knowledge-seeking process, the student's achievement in music skills after learning was significantly higher than before learning at the .05 level, according to the hypothesis. 3) The students were satisfied with the results of the learning management of the international music course. By using the 5E knowledge-seeking process at a high level.

Keywords: basic knowledge of international music, 5E inquiry-based learning management.

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุลทั้งทางด้านสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม เพื่อเสริมสร้างในการพัฒนาความเจริญเติบโตทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยเฉพาะกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมยุคโลกาภิวัตน์การศึกษายุคใหม่ต้องเตรียมคนให้มีคุณสมบัติเหมาะสมกับเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้การศึกษาจะต้องบรรลุเป้าหมายในการสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา และยกระดับการศึกษาของประเทศให้สามารถเข้าสู่การแข่งขันกับนานาชาติได้ จึงถือว่า การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน และทุกคนต้องมีส่วนร่วมผลักดันส่งเสริมสนับสนุนให้ผลผลิตทางการศึกษามีคุณภาพในสถานการณ์ที่โลกเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วระบบการจัดการศึกษาไทยไม่สามารถปรับตัวได้ทัน จึงจำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กเยาวชน และคนไทยในอนาคตให้มีคุณธรรม เป็นคนเก่ง คิดดี ทำงานได้ดีมีคุณภาพ (ณัฐรุจา พิสิษฐบรรณกร, 2549) ซึ่งในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งได้กำหนดให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้คุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมแห่งความเป็นไทยในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเปิดโอกาสให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องซึ่งเนื้อหาวิชาดนตรีเป็นรายวิชาที่ต้องปฏิบัติให้เกิดทักษะโดยเน้นการเรียนรู้ที่เป็นอิสระสร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ (ว่าที่ร้อยตรีรัฐวิชญ์ ทักขนท์, 2560)

ในวิถีชีวิตปัจจุบัน บุคคลไม่อาจหนีรอดจากอิทธิพลของเสียงดนตรีได้ ไม่ว่าจะทำอะไร อยู่ที่ไหน เมื่อไหร่ เสียงดนตรีก็จะแวดล้อมอยู่เกือบตลอดเวลาและทุกสถานที่ ดนตรีถูกสร้างขึ้นมาใช้เป็นพื้นหลังสนับสนุนการดำเนินชีวิตของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน ดนตรีช่วยจุดประกายแสงสว่างให้แก่เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ในชีวิตของบุคคล ทั้งในยามสุข และยามเศร้า รังสรรค์ให้บุคคลได้ถ่ายทอดอารมณ์จากอารมณ์ตั้งเครียดเป็นอารมณ์ผ่อนคลาย เสียงดนตรีสามารถเชิญชวนให้บุคคลลุกขึ้นเต้นรำ สามารถคลับันดาลให้บุคคลมีความภาคภูมิใจในความเป็นหมู่คณะ และความเป็นชาติของตน ถ้าปราศจากเสียงดนตรีแล้วศิลปะการแสดงต่างๆ ก็จะไม่เกิดขึ้นเนื่องจากบุคคลไม่สามารถแยกตนเองออกจากสังคมได้ เพราะโดยธรรมชาตินั้นมนุษย์จะอยู่รวมกันเป็นสังคม ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่นร่วมกันล่าสัตว์ ร่วมกันประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ ร่วมเฉลิมฉลองในงานประเพณีทางศาสนา เป็นต้น การรวมตัวกันลักษณะนี้ช่วยให้ทุกคนในกลุ่มมีโอกาสแสดงตัวตนต่อสังคม และแสดงอารมณ์ต่างๆ ออกมาเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดกับบุคคลอื่น โดยในทุกกิจกรรมจะมีการบรรเลงดนตรีหรือขับร้อง เพื่อช่วยสื่อสารความเข้าใจระหว่างกันและกันของสมาชิกในสังคมด้วยอนึ่ง ดนตรีคือศิลปะที่บุคคลในสังคมสร้างสรรค์ขึ้นมาใช้ร่วมกัน ในบางครั้งอาจจะมีการเต้นรำเพิ่มเติมเข้ามาอีก ซึ่งทุกคนล้วนต้องมีอารมณ์ร่วมกับเสียงดนตรีทั้งสิ้น ดนตรีจึง

กลายเป็นวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่งของสังคมมนุษย์ และวัฒนธรรมดนตรีของแต่ละสังคมล้วนเป็นเครื่องช่วยขับเคลื่อนลักษณะของชนบทธรรมเนียมประเพณี กิจกรรมและชาติพันธุ์ที่กลุ่มบุคคลในสังคมนั้นๆ ปฏิบัติโดยมีองค์ประกอบของดนตรี คือ ส่วนสำคัญพื้นฐานที่ทำให้เกิดเป็นดนตรีขึ้น ทั้งนี้โดยจะกล่าวถึงองค์ประกอบของดนตรีโดยรวม มิได้ยึดเอาหลักเกณฑ์ของดนตรีใดเป็นมาตรฐาน องค์ประกอบของดนตรีที่สำคัญประกอบไปด้วยปัจจัยเหล่านี้คือ เสียง ทำนอง เสียงประสาน จังหวะ และรูปแบบของดนตรี และดนตรีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ในปัจจุบันไม่ว่าที่นั้นจะมีความเจริญก้าวหน้าในเทคโนโลยีหรือไม่ต่างก็มีการแสดงออกทางด้านดนตรีเหมือนกันเพราะดนตรีมีประโยชน์ ก่อให้เกิดความบันเทิง รื่นเริงใจ ส่งผลให้มนุษย์มีชีวิตชีวา จิตใจแจ่มใส ดนตรีช่วยให้ผ่อนคลาย ให้ความเพลิดเพลิน ให้ความสนุกสนาน และยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เพราะดนตรีมีหลายประเภทให้เลือกให้สนใจ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 6 มีหลักว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขหมวดที่ 1 มาตราที่ 7 ได้ระบุว่ากระบวนการเรียนการสอนนั้นต้องให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสนองความแตกต่างในความสามารถความถนัดส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงรวมทั้งการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยใช้ในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา, 2542)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจน การนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐาน ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ได้แก่ ทักษะศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์ ล้วนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ การแสดงออกทางดนตรีตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อกันงานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม เข้าใจความสัมพันธ์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและในรายวิชาดนตรีได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเสียงดนตรี เสียงร้อง เครื่องดนตรี และบทบาทหน้าที่ รู้ถึงการเคลื่อนที่ขึ้นลงของทำนองเพลง องค์ประกอบของดนตรี ศัพท์สังคีตในบทเพลง ประโยค และอารมณ์ของบทเพลงที่ฟัง ร้องและบรรเลงเครื่องดนตรี ดนตรีอย่างง่าย ๆ ใช้และเก็บรักษา เครื่องดนตรีอย่างถูกวิธี อ่าน เขียนโน้ตไทย และสากลในรูปแบบต่างๆ รู้ลักษณะของผู้ที่จะเล่นดนตรีได้ดี แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกของบทเพลงที่ฟัง สามารถใช้ดนตรีประกอบกิจกรรมทางนาฏศิลป์และการเล่าเรื่องรู้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม

ไทย และวัฒนธรรมต่างๆ เรื่องราวดนตรีในประวัติศาสตร์ อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อดนตรี รู้คุณค่าดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551)

กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E นั้นเป็นรูปแบบการสอนที่เป็นกลยุทธ์การสอนที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สร้างทั้งความสนใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และปูทางให้กับการพัฒนาทักษะโดยใช้การตั้งคำถาม (inquiry) เป็นพื้นฐานในการให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์ที่เรียนรู้หรือฝึกฝน มาทดลองปฏิบัติหรือแสวงหาคำตอบ เกิดเป็นการเรียนรู้จากความเข้าใจที่ผู้เรียนค่อยๆ สร้างสมขึ้นมา โดยผู้สอนจะเป็นผู้ช่วยแนะนำแก้ไขและเสริมต่อในส่วนที่จำเป็น ต่างจากการสอนแบบเดิมที่ใช้การป้อนความรู้จากผู้สอนเป็นหลัก โดยรูปแบบการสอนแบบ 5E จะมีการตั้งคำถาม (inquiry) เป็นกระบวนการที่นักวิทยาศาสตร์และผู้ศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์ใช้ในการหาความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีอยู่ในธรรมชาติ การตั้งคำถามจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้และความเข้าใจในแนวคิด หลักการ รูปแบบ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การตั้งคำถามจึงเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งของการศึกษาวิทยาศาสตร์ในทุกระดับและในทุกสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์ 5E model เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมาโดยมุ่งหมายให้ใช้เป็นแนวทางการสอนและเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ แต่แนวทางนี้ก็สามารถนำไปปรับใช้กับการศึกษาวิชาความรู้ในสาขาอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการให้การฝึกอบรมในสถานประกอบการซึ่งผู้เรียนต่างผ่านประสบการณ์กันมามากพอที่จะเข้าใจปัญหาและนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปรับใช้ นอกจากนี้ การเรียนรู้ร่วมกันตามหลัก 5E ยังเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการทำงานเป็นทีมอีกด้วย (ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงคาร, 2562)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงศึกษาผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาดนตรีสากล หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E เพื่อจะได้นำผลที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีโดยคาดหวังว่าการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริงและส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางดนตรี และความพึงพอใจหลังเรียนที่สูงขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านทักษะทางดนตรี รายวิชาดนตรีสากล หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากล โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายค่าน้ำแซบ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 44 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโพธิ์มูลเพี้ยเก่า อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มเครือข่ายค่าน้ำแซบ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 14 คน ด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาดนตรีสากล หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากล ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ได้แก่

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความสำคัญของดนตรีสากล
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องบทบาทและหน้าที่ของดนตรี
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องประเภทของดนตรีสากล
- 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการอ่านและเขียนโน้ตทางดนตรี
- 5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องการขับร้องเพลง โดยใช้เครื่องดนตรีสากล

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากล ก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ

2.3 แบบประเมินทักษะทางดนตรี 1) แบบประเมินทักษะการบรรเลงเดี่ยว 2) แบบประเมินทักษะการบรรเลงรวมวง และ 3) แบบประเมินทักษะการอ่านโน้ต

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องหน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรี โดยใช้การจัดการเรียนรู้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

ผลการวิจัย

1. ผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาดนตรีสากล หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหา ความรู้แบบ 5E ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีมากและด้านทักษะทางดนตรีอยู่ในระดับสูง

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีสากล หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรี สากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E หลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาดนตรีสากล โดยใช้ กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาดนตรีสากล หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีสากล หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 83.20 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้วิธีการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ในกิจกรรมการเรียนการสอนของหน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลเป็นสิ่งที่ดี กล่าวคือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรม ได้ฝึกคิด ฝึกค้นคว้า ปฏิบัติตนเองจะมีผลทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนอย่างแท้จริงและส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานกลุ่ม ความมีวินัยและความพึงพอใจสูงขึ้นและยังส่งผลให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ สามารถทำงานเป็นกลุ่มมีวินัยในการเรียน ทำงานเสร็จทันเวลาที่ครูกำหนด และมีความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดให้จะเห็นได้ว่า วิธีการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนการที่ครูมีวิธีการสอนที่น่าสนใจ และสามารถให้ความรู้แก่นักเรียนได้นั้นก็จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสามารถตามที่ครูคาดหวังในกิจกรรมที่จัดขึ้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของวรรณนิษา แจ่มจตุ (2565). ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทย โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษา พบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X} = 7.63$, S.D. = 2.24) และคะแนนหลังเรียน ($\bar{X} = 14.50$, S.D. = 3.71) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนการที่ครูมีวิธีการสอนที่น่าสนใจ และสามารถให้ความรู้แก่นักเรียนได้นั้นก็จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นตามที่ครูคาดหวังในกิจกรรมที่จัดขึ้นได้เป็นอย่างดี

1.2 ด้านทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาดนตรีสากล หน่วยความรู้

เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E พบว่า อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้วิธีการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ในกิจกรรมการเรียนการสอนของหน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรม ได้ฝึกคิด ฝึกค้นคว้า ปฏิบัติตนเองจะมีผลทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนอย่างแท้จริงและส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะทางดนตรีอย่างถูกวิธี โดยมีลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นระบบ มีลำดับต่อเนื่อง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความน่าสนใจน่าเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดการใฝ่รู้ และสามารถสนองความต้องการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ผู้เรียนมีทักษะทางดนตรีอยู่ในระดับสูง อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติที่ได้จากเนื้อหาสาระการเรียนทักษะทางด้านดนตรีในแบบฝึกทักษะนี้ ได้เน้นในเรื่องการฝึกทักษะทางด้านดนตรีที่ครบถ้วน เพื่อนำไปสู่ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับธีรพงศ์ พุทธขาว (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะปฏิบัติดนตรีสากล (เครื่องเป่าวงโยธวาทิต) โดยประยุกต์ตามแนวคิดของดัลโครซ ออร์ฟ และโคดาย เพื่อเสริมสร้างทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองโนประชาสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติดนตรีสากล พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล อยู่ในระดับสูง โดยแบบฝึกทักษะมีกิจกรรมที่หลากหลาย ช่วยให้เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ มีรูปแบบและเนื้อหาที่น่าสนใจ มีการฝึกจากง่ายไปหายากและเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนให้ความสนใจ กระตือรือร้น ในการทำกิจกรรม นักเรียนได้เรียนรู้องค์ประกอบพื้นฐานของดนตรีอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น และสามารถฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล ตามเนื้อหาของแบบฝึกทักษะได้ด้วยความรู้สึกละเอียดและสนุกสนานจึงทำให้นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลอยู่ในระดับสูงไปด้วย

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีสากล หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E รายวิชาดนตรีสากล 1 หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีการกำหนดพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างชัดเจน มีลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นระบบ มีลำดับต่อเนื่อง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสำคัญและน่าสนใจทำให้นักเรียนเกิดการใฝ่รู้ และสามารถสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละคน โดยมีการศึกษาใบความรู้ประกอบรูปภาพ การปฏิบัติกิจกรรม การทำใบกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ การสังเกต การทำงานร่วมกัน เรียนรู้วิธีการทำงาน การคิดอย่างมีเหตุผล และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับผลของการศึกษาของณัฐวุฒิ ศรีระชา (2564). ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5E) ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า 1) คะแนนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) คะแนนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาดนตรีสากล โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ ตามชุดกิจกรรม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม และเมื่อศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอสรุปได้ว่า การเรียนรู้ดนตรีที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดแบบร่วมมือหาความรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จะมีผลทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนอย่างแท้จริง และส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนำเอาความรู้ที่ได้รับไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้รายวิชาดนตรีสากล 1 หน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลเพราะจะช่วยให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางดนตรี ทักษะการทำงานกลุ่ม ความมีวินัย และความพึงพอใจสูงขึ้น สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของกชพร อ่อนเกษ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.70) ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 5E ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรม ได้ฝึกคิด ฝึกค้นคว้า ปฏิบัติตนเองจะมีผลทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนอย่างแท้จริง และส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางดนตรี ทักษะการทำงานกลุ่ม ความมีวินัย และความพึงพอใจสูงขึ้นด้วย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การใช้วิธีการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 5E ในกิจกรรมการเรียนการสอนของหน่วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีสากลเป็นสิ่งที่ดี กล่าวคือ ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรม ได้ฝึก คิด ฝึกค้นคว้า ปฏิบัติตนเองจะมีผลทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนอย่างแท้จริง และส่งผลให้นักเรียน เกิดการพัฒนาทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางดนตรี ทักษะการทำงานกลุ่ม ความมีวินัย และความ พึ่งพอใจสูงขึ้น และยังส่งผลให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีวินัยในการเรียน ทำงานเสร็จทันเวลาที่ครูกำหนด และมีความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดให้ จะเห็นได้ว่า วิธีการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E มี อิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนการที่ครูมีวิธีการสอนที่น่าสนใจ และสามารถให้ความรู้แก่นักเรียนได้นั้นก็จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสามารถตามที่ครูคาดหวังในกิจกรรมที่จัดขึ้น จึง ควรนำวิธีการสอนดังกล่าวไปสอนให้กับนักเรียนในรายวิชาอื่นๆด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กชพร อ่อนเกษ. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 .วารสาร มจร เลย์ปริทัศน์, 3 (2), ThaiJo, <https://so05.tci-thaijo.org>
- ณัฐวุฒิ ศรีระชา, (2564). การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5E) ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารครุศาสตร์, ปีที่ 49 (4) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย <https://digital.car.chula.ac.th>
- ธีรพงศ์ พุทธขาว. (2564). การพัฒนาแบบฝึกทักษะปฏิบัติดนตรีสากล (เครื่องเป่าวงโยธวาทิต) โดยประยุกต์ตามแนวคิดของดัลโครซ ออร์ฟ และโคดาเย เพื่อเสริมสร้างทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองโนประชาสรรค์. *Journal of Roi Kaensarn Academi*.ปีที่ 6, (6) ThaiJo, <https://so02.tci-thaijo>
- วรรณนิษา แจ่มจูด, (2565). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์).ปีที่ 12 (3) ThaiJO, <https://so01.tci-thaijo.org>